

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33162
Nom: Física
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1111 - Grau en Biotecnologia	Facultat de Ciències Biològiques	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1111 - Grau en Biotecnologia	Física	BÀSICA

COORDINACIÓ

AGOURAM OUHTIT SAID

RESUM

L'assignatura "Física" és una assignatura de primer curs del grau en Biotecnologia que s'imparteix durant el segon quadrimestre i que consta de 6 crèdits ECTS.

La Física és una assignatura bàsica en moltes de les titulacions de Ciències i, particularment per al grau en Biotecnologia, és una ciència conceptual que permet conèixer la base de molts processos biològics i d'algunes de les més avançades tècniques de mesura. En primer curs, l'assignatura està relacionada amb les assignatures "Matemàtiques" i "Química". En cursos més avançats l'assignatura de Física permet aprofundir en molts aspectes relacionats amb altres assignatures.

L'experiència ha demostrat que la major part dels estudiants que arriben al primer curs d'estudis superiors en l'àrea de "ciències de la vida" tenen greus manques que afecten al rendiment dels alumnes en l'assignatura de Física. Les manques observades estan relacionades, principalment, amb les assignatures triades en les opcions de Batxillerat.

Davant aquesta evidència s'ha optat per confeccionar un curs de Física en el qual quede clara la connexió existent entre la física i les ciències de la vida, incloent en cada capítol aplicacions detallades de la física a sistemes biològics. L'objectiu és motivar a l'estudiant al demostrar l'evident relació entre aquestes disciplines. En cadascun dels temes es posa l'accent en les magnituds físiques que s'introdueixen

recordant o mostrant a l'estudiant el seu significat físic i el perquè de la seua relació amb els sistemes biològics.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Actuar con autonomía en el aprendizaje, tomando decisiones fundamentadas en diferentes contextos, emitiendo juicios en base a la experimentación y el análisis y transfiriendo el conocimiento a nuevas situaciones

Adquirir conocimientos sobre mecánica de fluidos, termodinámica, electricidad, ondas electromagnéticas y su interacción con la materia y efectos de las radiaciones sobre los organismos vivos

Calcular correctament els paràmetres rellevants d'un procés o d'un experiment mitjançant representació de dades experimentals.

Capacitat d'anàlisi, síntesi i raonament crític en l'aplicació del mètode científic.

Capacitat per a formar part d'equips multidisciplinaris, per al treball en equip i la cooperació.

Capacitat per a transmetre idees, problemes i solucions dins de la biotecnologia.

Capacitat per a treballar en el laboratori incloent seguretat, manipulació, eliminació de residus i registre anotat d'activitats.

Colaborar eficazmente en equipos de trabajo, asumiendo responsabilidades y funciones de liderazgo y contribuyendo a la mejora y desarrollo colectivo

Conocer los fundamentos físicos y químicos que determinan las propiedades de las moléculas biológicas y que rigen las reacciones en las que participan

Demostrar razonamiento crítico y autocrítico en el ámbito de la titulación, considerando aspectos tales como la ética profesional, los valores morales y las implicaciones sociales de las diferentes actividades realizadas

Dominar bé els càlculs numèrics i l'anàlisi d'errors.

Que el estudiantado demuestre su capacidad para calcular correctamente los parámetros relevantes de un proceso o un experimento mediante la representación de los datos experimentales

Que el estudiantado demuestre su capacidad para utilizar herramientas matemáticas y estadísticas para la resolución de problemas biológicos

Que el estudiantado demuestre su capacidad para utilizar las diferentes fuentes bibliográficas y bases de datos biológicos y usar las herramientas bioinformáticas

Saber aplicar eines estadístiques a resultats experimentals.

Saber comunicarse de manera efectiva, tanto de forma oral como escrita, adaptándose a las características de la situación y de la audiencia

Saber expressar-se correctament en termes matemàtics, estadístics, químics, físics i biològics.

Saber relacionar els coneixements de física nuclear amb els efectes de les radiacions sobre els organismes vius.

Saber usar la llengua anglesa en la redacció d'informes i per a interpretar la informació a partir de protocols, manuals i bases de dades.

Ser capaç de comprendre el comportament físic de les ones electromagnètiques i la seua interacció amb la matèria.

Ser capaç de resoldre problemes d'aplicacions físiques relacionades amb mecànica de fluids, termodinàmica i electricitat.

Usar correctament eines informàtiques de càlcul, anàlisi i representació de dades (fulls de càlcul).

Usar correctament i amb soltesa la calculadora científica i altres eines de càlcul.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Unitat Teòrica

Elements de Física de Fluids:

1.1 Estàtica de fluids. Fenòmens de superfície.

1.2 Dinàmica de fluids. Fluids ideals: equació de Bernouilli. Fluids viscosos: equació de Poiseuille.

1.3 Moviment de sòlids en el si de fluids: sedimentació.

Principis de bioelectromagnetisme:

2.1 Força i camp elèctric.

2.2 Potencial elèctric.

2.3 La membrana cel·lular. Capacitat.

- 2.4 Corrent elèctrica. Resistència.
- 2.5 Circuits elèctrics de CC amb una malla.
- 2.6 Camp magnètic. Força sobre una càrrega en moviment.
- 2.7 Aplicacions dels camps elèctrics i magnètics. Espectrómetre de masses.

Moviment ondulatori:

- 3.1 Tipus d'ones.
- 3.2 Equació del moviment ondulatori: longitud d'ona, freqüència i velocitat.
- 3.3 Superposició d'ones.
- 3.4 Energia i intensitat d'una ona. Absorció.
- 3.5 Breu introducció a l'acústica.

Òptica:

- 4.1 L'espectre electromagnètic
- 4.2 Índex de refracció. Lleis de la reflexió i la refracció.
- 4.3 Dioptrios i lents.
- 4.4 Formació d'imatges en lents.
- 4.5 Òptica instrumental: la lupa i el microscopi.
- 4.6 L'ull humà com sistema òptic.
- 4.7 Defectes de la visió.

Radioactivitat:

- 5.1 Estructura nuclear. Forces nuclears.
- 5.2 Masses nuclears i energia d'enllaç.
- 5.3 La desintegració radioactiva i les seues lleis.
- 5.4 Datació en arqueologia i geologia.
- 5.5 Radioactivitat artificial. Aplicacions dels radioisòtops.
- 5.6 Radiacions ionitzants. Efectes biològics de la radiació. Unitats dosimètriques.

2. Unitat Experimental

Sistemes d'unitats. Anàlisi i representació de dades. Càlcul d'incerteses. Relacions entre magnituds: anàlisi gràfica.

Mesura de la densitat i viscositat d'un líquid.

Circuits elèctrics.

Ones estacionàries.

Formació d'imatges i microscopi.

Examen de pràctiques.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	35,00
Pràctiques a l'aula	10,00
Laboratori	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	32,00
Preparació de classes	39,00
Preparació d'activitats d'avaluació	19,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El material amb el qual es treballarà serà el següent:

- Un guió de la matèria que es tractarà al llarg de tot el temari i que l'estudiant haurà de completar amb la bibliografia recomanada.
- Una col·lecció de problemes, dels quals: (a) alguns d'ells es donen resolts; (b) uns altres es resoldran en l'aula de forma orientada; (c) la resta els han de treballar de forma personal.
- Uns guions que contenen la informació bàsica per a realitzar les pràctiques de laboratori.
- Qüestionaris tipus test que es realitzaran a través de l'aula virtual.

En les classes de teoria s'utilitzaran elements audiovisuals de suport, així com demostracions de càtedra de la col·lecció de demostracions de Física.

Les classes pràctiques de problemes es realitzen en grups reduïts. En elles, els estudiants resoldran, seguint les indicacions del professor, problemes de la col·lecció basats en l'aplicació dels coneixements que els estudiants adquireixen en les classes de teoria. La resolució i discussió es realitzarà, en algunes ocasions, per part del professor i en unes altres seran pels alumnes, bé de forma individual o en grup.

Les classes de laboratori s'imparteixen en grups de reduïts i s'estructuren en sessions que proporcionen a l'alumne els rudiments del mètode experimental (tractament de dades, anàlisi d'errors, representacions gràfiques de les dades experimentals, presentació de resultats, ...) i ressalten els aspectes metodològics de la Física i les ciències en general. El professor responsable del grup de laboratori farà, a l'inici de la sessió, una breu introducció al contingut, metodologia i realització de la pràctica. Durant la sessió, el professor tutelarà i guiarà la realització de l'experiència. L'alumne haurà de presentar els resultats de l'experiència de laboratori en una memòria/resum el format del qual serà indicat pels professors de l'assignatura.

Els alumnes realitzaran, a través de l'Aula Virtual, una sèrie de qüestionaris tipus test que estaran relacionats amb els continguts teòric-pràctics de l'assignatura.

AVALUACIÓ

Es procedirà a una avaluació basada en:

- Qüestionaris test realitzats en Aula Virtual. La qualificació dels qüestionaris constituirà un 5% de la nota total de l'assignatura.

- La capacitat d'accés a la informació, la capacitat de síntesi i la capacitat de divulgació del coneixement adquirit, que s'avaluarà a través de la participació activa dels estudiants en les classes presencials i en la realització de tasques relacionades amb els continguts teoricopràctics de l'assignatura. Aquestes tasques podran ser sol·licitades als estudiants a través de les eines de l'Aula Virtual. La qualificació d'aquesta part constituirà un 10% de la nota total de l'assignatura.

- Pràctiques experimentals en el laboratori de l'assignatura que s'avaluaran a partir de les memòries presentades pels estudiants i un examen que, en funció de les circumstàncies, es realitzarà en forma presencial o usant les eines d'Aula Virtual. La qualificació del laboratori constituirà un 25% de la nota total de l'assignatura. La nota mínima d'aquesta part per a poder fer una mitjana de amb les altres contribucions de l'assignatura serà de 4 punts sobre 10. Les pràctiques de laboratori són obligatòries. La qualificació de laboratori té validesa per a les dues convocatòries del curs en el qual s'ha realitzat, i en cas d'aprovar el laboratori amb una qualificació superior o igual a 5 punts sobre 10, aquesta qualificació es manté per al curs immediatament posterior.

- Un examen "oficial" que avaluarà els continguts teoricopràctics de l'assignatura i que, en funció de les circumstàncies, es realitzarà en forma presencial o usant les eines d'Aula Virtual. Aquest examen constarà de qüestions i problemes i el seu pes serà del 60% de la nota final. La nota mínima de l'examen per a poder fer una mitjana de amb la resta de les contribucions de l'assignatura serà de 4 punts sobre 10.

S'haurà superat l'assignatura quan s'obtinga una puntuació final superior o igual a 5 punts sobre 10.

BIBLIOGRAFIA

- J.M. Kane, FISICA, Ed. Reverté.
- F. Cussó, C. López, R. Villar, FISICA DE LOS PROCESOS BIOLÓGICOS, Ed. Ariel.

- M. Ortuño, FISICA PARA BIOLOGÍA, MEDICINA, VETERINARIA Y FARMACIA, Ed. Critica.
- D. Jou, J.E. Llebot, C. Pérez, FISICA PARA LAS CIENCIAS DE LA VIDA, Ed. McGraw Hill.
- A.H. Cromer, FISICA PARA LAS CIENCIAS DE LA VIDA, Ed. Reverté.
- P.A. Tipler, FISICA (2 volumenes), Ed. Reverté.
- A.S. Frumento, BIOFISICA, Ed. Intermédica.
- J. Catalá, FISICA, Ed. Saber.